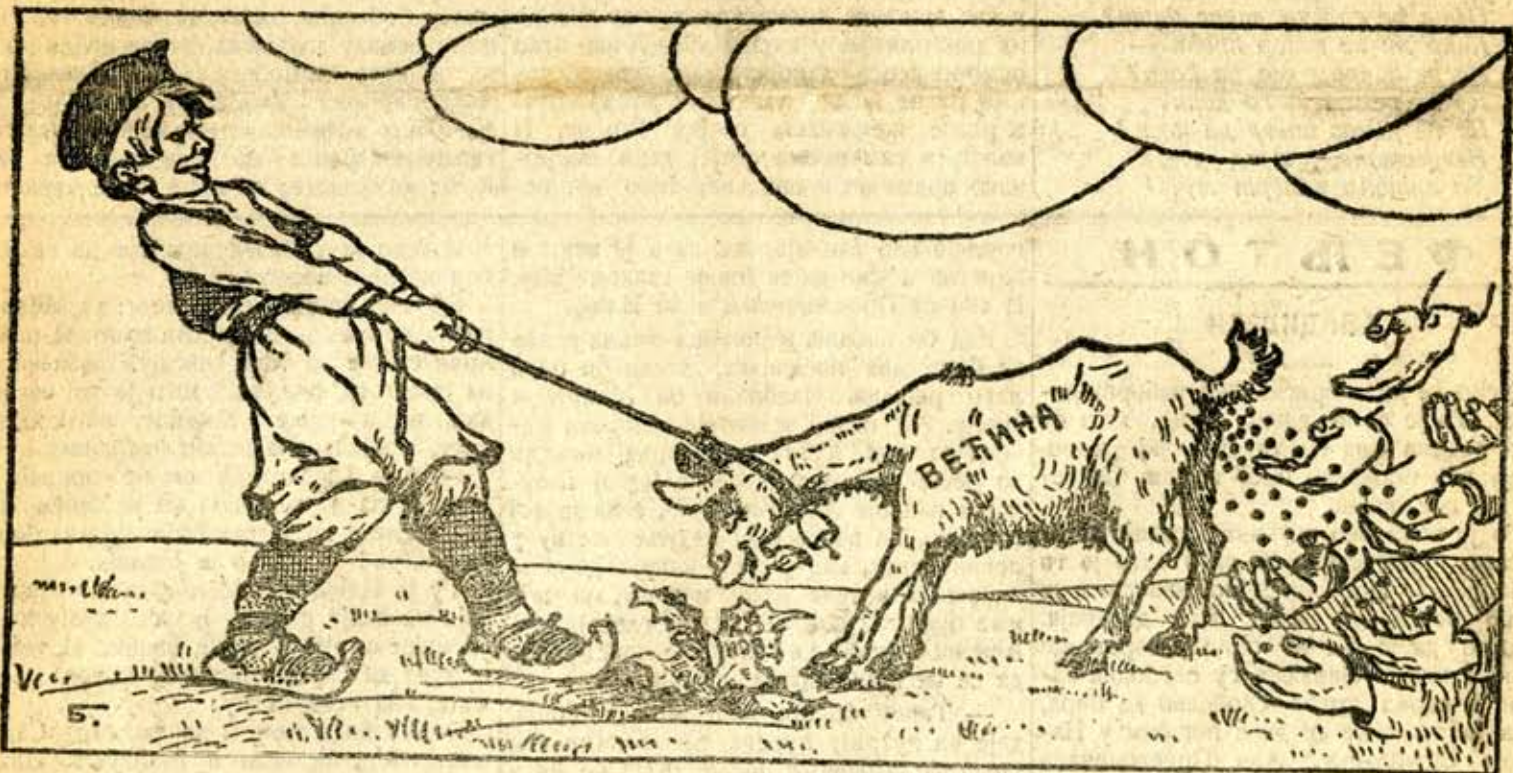

ВИДИ

САТИРИЧНО
ХУМОРИСТИЧНИ
ДОДАТАК ЕПОХЕ

Сви се брину за већину...

Ни у стиху, ни у прози
Није овде нужно рећи,
Ко се с овом козом кози,
Ко се граби за збир већи?

И шта оно коза брсти,
Ко пабирке од ње жели,
Сицим чији држе прсти —
Све то сама слика вели.

Садржај куглице

— Научно-партијски проналазак —

Кад се једна кап крви, од језног кубног милиметра, погледа кроз микроскоп, видеће се у њој пет милиона крвних зрна-

ца. Кад се кроз политички микроскоп погледа гласачка куглица, вид ће се у њој пет милиона разних обећања. То су њена крвна зрнаца. Међ њима се истичу нека крупнија, у виду оканице, горосече, плетенице, извознице, камилавке, пара-

графа, концесије, указа, одлиција, фотеље, банкнота, звечећег новца, букагија и тако даље. Ми смо успели да фотографишемо увеличани пресек једне гласачке куглице, да би читаоце „Вида“ уверили у тачност горњих навода. Тај

снимак садржи гласачке куглице изгледа овако:

На снимку се јасно виде крупнија зрна, а оних пет милиона ситних зрнаца толико су невидљива, да се и после гласања никад не виде.

Недељни рапорт

Овај рапорт рећи неће
Шта недеља прошла кити.
Јер он има бриге веће:
Шта ће с нама данас бити?
Како ли ће избор проћи —
Ко ће абиром ког да коси?
Ко ће пасти, а ко доћи?
Ко ће данас шњур да носи?
Непрестано, још од јуче,
Та питања рапорт муче!

ФЕЛТОН

Кандидати

Десио се један оригинални изборни догађај. То је било давно. Деца, која су тада рођена кад се тај догађај родио, имају већ поодавно број година потребан за посланика.

То је онда био истинит догађај; данас је само приповетка. И зато што је то приповетка, није потребно износити ни тачно место ни тачна лица догађаја. Рецимо да је све то било у варошици Прислоници. Објављени су слободни избори и народ треба слободно да бира, кога ће из своје средине послати у Народну Скупштину. Али Прислоници нису партијски подељени. Они желе да из свога места кандидују ја л' Милију ја л' Илију. Обојица су добри домаћини, исправни грађани и речити људи. Нарочито Милија. Уме тај да разговара, баш као да је свршио што'но веле тринаесту школу. И кад год је народу требало што објаснити и упутити га на прави пут, увек је то морао Милија да учини. И сви су Прислоници за Милију. Али и Илија је умешан човек. Није тако го-

Грди су га Јадк стисли,
Па не уме сших да смисли,
Већ сав тоне у дно прозе,
У надања и прогнозе.
И зато ће све да зене
У текст ове напомене:
Ти, што гласаш, данас pazi
За ким твоја нога гази!
Нема више пустог масла,
Државна су празна јасла,
Немој к њима ни да касаш!
Добро pazi за ког гласаш!..

Искрен човек

У сваком месту наше Краљевине појавило се више изборних листа, по што има гласачких кутија. Све су оне поникле из партијских разлога и партијске поцепаности. Али је најинтересантнији проглас једнога практиканта у једној нашој варошици. Он је тај проглас својеручно написао, извадио на смеси и излепио по варошици. Тај проглас гласи:

„Грађани! Гласајте за мене! Ја сам практикант и отац осморо деце. Те две околности без сумње су најјача препорука за једног посланичког кандидата. Јер као дугогодишњи практикант ушао сам у све државне смицалице и знао бих да их разголитим у скупштини. А као отац осморо деце, од којих свако сваки час има разне жеље, умео бих да схватим и разне жеље свих својих бирча, И као што сам према својој деци подједнако правичан и пажљив, тако ћу, ра-

вуме се бити пажљив и правичан и према својим бирачима.

Ја грађани, одступам од досадање традиције, по којој је сваки кандидат обећавао бирачима алатна брда, јер ни они што су то обећавали нису ништа од тога испунили. Па шта да се лажемо! Ја морам да израним себе и породицу, а то могу само тако, ако ме изаберете за посланика. Па ако народу не будем ништа користио, ко'стићу бар себи и својој породици!..

Данас ће се знати, да ли је изабран овај једини искрени кандидат.

Јаук пијанице

Три дана без пића бити,
Да би глас'о трезним гласом!
И три дана воду пити!
То се не да у сну снити —
То је ужас над ужасом!..

Један од многих

Увек има таквих типова, али се у изборним данима најјаче испољавају. Они све побијају што год ви тврдите, па после побијају и оно што сами тврде. Ако кажете: победиће радикали, такај тип ће наћи хиљаду доказа да ће радикали пропасти, а да ће победу однети демократе. Ако пристанете уз његово мишљење, он ће одмах доказивати: да ће победити селачка странка; па онда неће ни она него: комунисте; па неће ни комунисте,

ворљив као Милија, ал' зато је вешт и скретан и уме да се довије свакоме јаду. И сви су Прислоници и за Илију.

Кад би њихова варошица имала права да бира два посланика, ствар би била лако решена. Изабрали би Милију и Илију. Ал' овако тешко је изабрати једнога од њих. Хтели су, у први мах, да то реше коцком. Да се на једној цедуљи напише име Милијино, а на другој Илијино, па да се обе цедуље метну у поштуру читу, као у свету капу, и да попа на стрех извуче једну цедуљу, па чије име буде на њој, за тога да гласају сви. Али ни Милија ни Илија не пристадоше да се са њима прави лутрија.

— Тако, браћо, наш молер Тона, даје на лутрију ћуране, преко зиме, кад престане молерски посао. А ја не могу допустити, да на мене сецујете као на Тошине ћуране! — љутито је рекао Милија.

А Илија је одмах за њим додао:

— После тога, браћо, то ће да се чује чак и у Скупштини, како је један од нас двојице извучен на лутрији. Па ће да се на рачун тога праве разне дошетаке на седницама. И изешће живи срам и нас и вас!..

И тако је одбачен предлог да се избор изврши коцком.

Одбачен је и други предлог: да Милија и Илија трче од вашаришта до цркве, па ко први стигне да тога гласају. Одбачен је из простог разлога, што је то изгледало на витешке утакмице, на коњске трке, а никако на избор посланика.

— А у Скупштини се не приређују кошије, па да се бира ко је бржи, но ту се гледа ко је речитији, ко уме боље да беседи! — рекао је Милија.

Ту је Илија већ осетио, да Милија навија на своју страну, јер сви знају да је он најречитији у Прислоници. И тамај је хтео да скрене разговор са тога предмета, кад неко викну:

— Па онда тако и да радимо. Саозовимо збор, па нека и Милија и Илија говоре, па ко буде бољи говорник, да га гласамо!

— Тако је! — заграјаше сви.

— И сазвим је то у реду, да се такмиче говором, кад ће и иначе говорити у скупштини! додаде љубавица Ранисав.

— Тако је!... Тако је!... повикаше са свих страна, а Илија набра веће, а на челу му искочи жила, што је значило да је грдно љут. Два пута заустив нешто да каже, па осети да не може. Нешто

него муслиманска организација, па чак и Раде ће ци!

Такав је Господин Таса, звани „Опозиција“. Он, на пример, седи за округлим столом и проналази триста незгода округлога стола. „Много је бољи — ћош касти сто!“ вели он. А кад га поставише за правоугаони дугачак сто, он ће признати да је то сто, али је врло незгодан, јер се они који седе за таквим столом одмах деле на партије, све по двоје разговарају. Тиме господин Таса и нехотице признаје, да је угоднији округлао сто. Али ако му то кажете плануће и рећи ће вам:

— Ама, како се може човек вртити у центру једне исте средине и слушати „духовитост“ само једнога човека, који влада тим кругом? Увек је згодније саставити столове „на покој“...

И друштво састави столове на покој и тек што поседају, а господин Таса заједљиво примети:

— Дабоме, сад се они у прочељу пуће, као да су вешто више од нас. Само место гони их за то! Зато је најбоље седети за квадратним столом. — Све су стране равне међу собом па се изједначају и сви који су за таквим столом.

И нађоше квадратан сто. Седоше, а г. Таса се врпољи и рече:

— Чим човек има пред собом једнаке ствари, које се слажу и поклапају, то га одмах гони на прављење стихова. Такав је и овај равностранни сто. То је читав стих, а ја страшно мрзим песме! —

И никад да се нађе — погодан сто за господина Тасу. Или боље рећи, никад

господин Таса неће да седне за сто који му је угодан.

Тако је наше друштво пуно таквих Таса. Радикал седе за демократски сто и — псује! — Социјалиста седе за комунистички сто и — псује! — Комуниста седе за радикални сто и — псује! — Демократа седе за сто клерикалаца и — псује! Клерикалци седају за сто југословена и — псују! — Сви псују...

Једино ако конституанта измисли неку нову врсту столова, за којима ће сви бити сложни, биће слоге...

Али господин Таса унапред тврди, да јн то немогуће и наводи стотину доказа, у прилог своје тврдње...

Шапа

Практичан човек

- За кога ћеш гласати?
- За наше.
- А ко и су то?
- Они који победе...

Женско право гласа

— У Америци је гласало девет милиона жена, и за то је победио Хардинг.

— А код нас да само ја имам право гласа, мој би муж био изабрац огромном већином!

Оправдан јед

- Што се љутиш?
- Како да се не љутим, кад су ме метнули за заменика Ристи марвеном трговцу!
- Па, шта је с тим?
- То је, што је Риста толико здрав, да никад нећу доживети да умре!

Мудре речи Србије

Сваки чувар гласачке кутије, треба више да пази на туђу кутију него на своју. Пред изборе толико се напи, да те пиће држи и сва три дана забране пића.

ЈА ГЛАС'О!...

Да опрости ваше лице,
 Кад униђох због куглице,
 А под стоје кутијице
 Поређање ка кошници!
 Ја се збуних. И сад, ето,
 Не знам где сам свој глас мето!..

му застало у грлу, па ни да бекне. А то га још више наједи, јер је то очит доказ да није јак говорник, не уме да се нађе кад сви гракну! А то се често у скупштини дешава да сви гракну, па зар он да овако оћути?

И Илија још јаче набра веће и још му више искочи чеона жила. Капљуцину, извади табакеру, узе да савија цигарету и незнајући ни сам зашто отпоче нешто да звиждуће. Чак и не чује да звиждуће „Ускликнимо с љубављу...“ И тек кад хтеде да прилепи цигарету и да прекине звиждукање примети шта звижди, па се јетко насмеја и прогунђа: „Од куд ми то дође на памет!... па онда одмахну главом и рече првом до себе:

— Е, па ускликнимо с љубављу: тако је! Кад народ тако хоће нека тако и буде.

А тај први до њега, викну свима:

— Ево, Илија пристаје на тај предлог.

Сад да чујемо пристаје ли и Милија?

— Чујмо Милију! — повикаше сви.

— Ја налазим, браћо, да је то једини правилан пут и начин да се оконча избор кандидата и прихваћам предлог Илијин! — рече одушевљено Милија.

Илији се опет завепа језик, а хтео је да викне: да то уопште није његов пред-

лог. И тако остаде да је усвојен Илијин предлог: да се говорници понесу говорима! Одредише дан збора када ће се говорници такмичити и разиђоше се братски и у љубави, као што је то и ред код Прислоничана.

Што ближе дан збора Илија ја све нервознији. Састављао је три, четири бе седе; излазио далеко ван варошице па их гласно читао и слишавао се и увек је осећао, да беседе нису довољно јаке да утуку говорнички дар Милијин. Узимао је и старе новине, које је чувао због неког страшног романа у подлистку, и из њих вадио звучне реченице и састављао говор. Чак је и из оног романа извадио неке ставове, који су му се учинили згодни за збуњивање слушалаца. Па ипак, кад све то среди и прочита није оно, што треба да буде.

— Победиће Милија, то је сигурно к'о у воску! хукне Илија после сваког састављеног говора.

Збор се ближи, Илија се просто избезумио. Почео је да пати и од несанице. Легне да спава и таман заклопи очи, а њему се укаже збор и на збору Милија побеђује својом беседом! — Отвори очи обрне се на другу страну и зажмури.

Опет иста посла. Опет збор, опет Милија победник. Тако до зоре...

Уочи самога збора, Илији као да стаде мозак и ништа не мисли. И за дивно чудо, баш тада, кад ништа није мислио, смислио је како ће сутра да победи. Али то што је смислио, у земи је са Глишом ковачом, Нецом касапином, Ђуром кириџијом, Петком зидаром и још неким Илијиним оданим друговима. И Илија је пожурио, да све те горе побројане и непобројане, још исто вече позове к себи на седељку и том приликом да им повери свој план и умоли их за пријатељску сарадњу у извођењу истог плана.

Сви су једнодушно пристали. Завера је била свршена.

Освануо дан збора. Г'ело пре подне осећа се нарочита живост у целој варошници. Није ни чудо. По подне ће, у порти бити велики збор, на ком ће се одлучити ко је кандидат за посланика. Нема ту свађе ни зајевница, као што то бива у другим местима. Сви су у љубави и сви очекују на решење, са једним истим нестрпљењем и нико се не спрема на љутњу што ће један од двојице остати неизабран. Свима је свеједно, ко ће по-

Из Старог Завета

Мојсијева прва књига, глава 19.

Кћер Лотову брига мори,
Пита оца: „Шта то гори?“
„Не обрће се! — отац збори —
Бог те у кам да те створи!...“

Иза њих се граја ори,
Силан пламен небо пори!
По земљиној цврче кори
(вест народа и избори...)

бедити, само сви нервозно очекују тај моменат да један победи...

Све пореске главе варошице Прислоннице скупиле се у порти, а са оне друге стране од цркве, протеже се гробље, где су се свакако узнемириле и покојне пореске главе. Иза гробља, чак тамо доле, има велика жива ограда, па онда велики јендек и настају неке њиве.

Збор је отворио Милија и предложио је поп-Алексу за председника збора. Поп-Алекса, чим је заузео председничко место, дао је реч Милији.

Говори Милија, дивно говори, баш као да је, Боже прости, Јован Златоусти, а не Милија рци К бурић из Прислоннице.

Али тек што је Милија почео да улази у главни смисао свога говора, кад се захори громко: „Живио!“

Глиша, Неца, Бура, Петко и остали „завереници“ вичу из свег грла: „Живио Милија!“ и прогураше се кроз гомилу, до самога говорника. Тада понова грмуше: „Живио!“ па дохватише Милију, подигоше га на рамена и вичући: „Живио“, пронеше га кроз гомилу, па онда одоше, носећи га, пут гробља...

Народ такође викну: „Живио!“ — и чека шта ће даље бити, а кад они са

Милијом одоше већ до живе ограде, Илија викну:

— Нека њих, браћо! Вратиће се! Одужељени су! А ми да наставимо збор.

— Тако је! — рече поп-Алекса и даде реч Илији.

Илија сасвим обично отпоче говор, па постепено окрете да наводи: Како му је жао, што се Милија одриче да буде посланик, јер је очигледно, да је он сам ово удесио, са оном групом својих људи, да га однесу са збора, да се не би такмичио. Па онда заврши.

— Ја се кладим, браћо, да се Милија неће вратити на збор. А то од њега није лако. Ако није хтео да се прими посланичкога мандата, могао нам је то отворено рећи, па ником ништа. А не, овако, да удеси да га однесу, а нас да остави самарене овде!

— Тако је! — повикаше неки, док су остали зачуђено погледали тамо на живу ограду, али отуд нема ни Милије ни његових одушевљених присталица.

На предлог попа Алексе, збор је једногласно решио: да Илија буде кандидат за посланика и да сви гласају за њега...

Сутра дан, ко год је срео Милију, пита га: — „Шта ти би јуче?“ — а Милија

ником ништа не одговара. То је наљутило све грађане. И нио са Милијом да проговори. Дође и дан избора и Илија би изгласан. Милија чак није ни дошао да гласа. То је још јаче наљутило Прислоничане.

Тек кад је Илија отишао у Скупштину, Милија се исповедио најприснијим пријатељима, да су га Глиша, Неца, Бура, Петко и остали, однели са збора у јендек и да су га тамо држали док се није свршио збор, а тада су му припремили, да ће са њим свашта бити, ако се пре свршенога гласања ма коме пожали. И он је ћутао, јер више воли себе, но посланички мандат...

Брзо се то рашчуло по варошици. Неки су веровали, неки не. Али грађанство се постепено поцепало на две партије, на Илијчане и Милијчане и настадоше партијске свађе, као што је то ред и обичај у свима доброуређеним варошицама.

Какав је резултат био идућих избора, то је сасвим засебна прича.

Б.

Ако осетиш да ће пропасти листа твоје партије, начини при гласању какву неправилност, да би се избор поварио.